

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 480/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Ivana Fiačana a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED] zastúpeného Mgr. et Mgr. Dušanom Strakom, advokátom, Námestie legionárov 5, Prešov, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/27/2022, 4Obdo/28/2022 z 26. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. augusta 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol žalovanou stranou v konaní o zaplatenie sumy 1 467,80 eur s príslušenstvom. V uvedenej veci rozhodol Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 23Cb/10/2012-121 z 23. januára 2015 tak, že sťažovateľa zaviazal na zaplatenie žalovanej sumy aj s príslušenstvom. Vychádzajúc z listinných dôkazov, konštatoval, že došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy. Sťažovateľ uznal opodstatnenosť faktúry na sumu 1 276 eur, ktorú nemal vedenú v účtovníctve, a ďalšiu faktúru znejúcu na sumu 191,83 eur neuznal, a to z dôvodu, že táto bola podpísaná zamestnancom, ktorý údajne v iných konaniach krivo vypovedal proti sťažovateľovi. Okresný súd uzavrel, že sťažovateľovi bol dodaný tovar, ako aj služby, ktoré neuhradil, preto žalobe vyhovel v rozsahu určenom vo výroku.

3. Proti označenému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 1Cob/70/2017-147, 1Cob/25/2018-147 z 15. marca 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že rozsudok okresného súdu vo veci samej potvrdil, ďalším výrokom rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu o súdnom poplatku tak, že uznesenie potvrdil a ďalším výrokom rozhodol o žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov tak, že oslobodenie nepriznal. V odôvodnení svojho rozsudku sa krajský súd stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu, ktoré považoval za vecne správne, a dodal, že okresný súd dostatočne zistil skutkový stav, a na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, pričom aj vec po právnej stránke správne posúdil. Pokiaľ ide o námietku, že za sťažovateľa podpisoval jeho zamestnanec, ktorý na to nemal podľa pracovnej zmluvy oprávnenie, krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že sťažovateľ mohol voči nemu uplatniť občianskoprávny nárok na príslušnom súde.

4. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol. Dovolanie bolo založené na dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s tým, že odvolací súd sa nevysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami dôležitými pre rozhodnutie vo veci samej, z čoho sťažovateľ vyvodil, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku krajského súdu je nepreskúmateľné a arbitrárne do tej miery, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Argumentoval tým, že zamestnanec podľa pracovnej zmluvy nemal oprávnenie podpisovať za zamestnávateľa žiadne listiny bez výnimky, pokiaľ nemal notársky overené splnomocnenie podpísané zamestnávateľom. Sťažovateľ dovolaním napadol aj potvrdzujúci výrok o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie, vo vzťahu ku ktorému namietal, že odvolací súd ho nevyzval na predloženie potrebných dokladov, z ktorých by zistil, že od roku 2013 podnikateľskú činnosť už nevykonáva, preto neobstojí záver odvolacieho súdu o podnikateľskom riziku.

5. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia konštatoval, že po preskúmaní rozsudku okresného súdu a krajského súdu dospel k záveru, že odôvodnenia týchto rozsudkov zodpovedajú štandardom riadneho odôvodnenia, preto ich je možné považovať za ústavne akceptovateľné. Odôvodnenia týchto rozsudkov sú zrozumiteľné i presvedčivé. Vo veci konajúce súdy správne zistili rozhodné skutočnosti a vyvodili správne právne závery, teda aplikácia právnych noriem zodpovedala riadne zistenému skutkovému stavu plynúcemu z vykonaného dokazovania. Ku kvalite odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu uviedol, že podľa § 387 ods. 2 CSP postačuje, ak sa odvolací súd obmedzí na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti doplní ďalšie dôvody. Vychádzajúc z uvedeného, dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je možné považovať za ústavne konformné, pretože v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu je dostatočne preskúmateľné, teda námietku sťažovateľa o arbitrárnosti rozsudku krajského súdu najvyšší súd vyhodnotil tak, že namietaná vada nebola zistená.

6. Vo vzťahu k dovolaním napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu o uložení poplatku za odvolanie najvyšší súd uviedol, že základným znakom všetkých rozhodnutí napadnutelných dovolaním je, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Vychádzajúc z povahy napadnutého uznesenia, konštatoval, že toto rozhodnutie nie je možné považovať za rozhodnutie vo veci samej a nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci

vymedzenej žalobou) končí. Poplatková povinnosť sporovej strany je jednou z podmienok konania, ktorej splnenie sa vyžaduje, aby konanie vôbec prebehlo. Zhrnúc konštatované, uzatvoril, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, súčasne ktorým odvolací súd rozhodol o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné, preto dovolanie aj v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

7. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je nesúhlas so závermi uvedenými v odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vo vzťahu k výroku vo veci samej, ktoré majú zakladať vadu arbitrárnosti, z čoho sťažovateľ vyvodzuje porušenie svojich označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu. V princípe ide o zopakovanie už uplatnenej argumentácie pred všeobecnými súdmi spojenej s námietkou, že najvyšší súd nedal relevantné odpovede na sťažovateľove argumenty v odôvodnení svojho rozhodnutia o dovolaní.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že mal pochybnosť, či sťažnosť bola koncipovaná advokátom, keďže sťažnosť bola doručená elektronicky a neobsahuje podpis advokáta, a to ani v jej elektronickej podobe (obsahuje len elektronický podpis sťažovateľa, pozn.). Uvedené sa rovnako vzťahuje aj na priložené splnomocnenie (ktoré nie je podpísané advokátom ani sťažovateľom). Ústavný súd v súvislosti s opísanými nedostatkami sťažnosti upustil od výzvy na ich odstránenie, a to z dôvodu procesnej ekonómie, keďže ani prípadné odstránenie týchto nedostatkov sťažnosti a priloženého plnomocenstva by za žiadnych okolností neviedlo k inému výsledku konania o tejto sťažnosti.

9. V nadväznosti na uvedené sa ústavný súd zameril na odôvodnenie napadnutého uznesenia a skúmal, či jeho obsah poskytuje dostatok dôvodov a argumentov pre prijatie záveru o sťažovateľom namietanej arbitrárnosti.

10. Ústavný súd po preskúmaní obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že právne závery najvyššieho súdu sú v napadnutom rozhodnutí zdôvodnené riadne, zrozumiteľným spôsobom a presvedčivo. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí dostatočne vymedzil dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie odmietnuť vo vzťahu k dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP. Z tohto hľadiska jeho rozhodnutie nie je možné považovať za arbitrárne ani svojvoľné.

11. Pokiaľ ide o namietaný dôvod zmätočnosti podľa § 420 písm. e) CSP vo vzťahu k výroku vo veci samej a opakovanej argumentácie sťažovateľa, že zamestnanec nemal oprávnenie podpisovať žiadne listiny bez výnimky, že tento zamestnanec v iných sporových konaniach krivo vypovedal proti sťažovateľovi, a námietke, že všeobecné súdy sa nezaoberali dobromyselnosťou tretej osoby, ústavný súd konštatuje, že tieto námietky nemali relevanciu v rámci zisteného skutkového stavu. Skutočnosť, že dotknutý zamestnanec nemal oprávnenie podpisovať dokumenty, je potrebné vnímať v rámci aplikovaného § 15 ods. 2 zákona č. 513/1991 Z. z. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, teda ako konanie osoby, ktorá prekročila rozsah poverenia zamestnanca. Toto konanie zaväzuje sťažovateľa ako podnikateľa len vtedy, ak tretia osoba

o prekročení rozsahu poverenia nevedela a s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu ani nemohla vedieť. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo nič, čo by nasvedčovalo, že tretia osoba vedela alebo mohla vedieť, že dotknutý zamestnanec nemal oprávnenie podpisovať faktúry. Sťažovateľ v priebehu konania neprodukoval žiadne dôkazy o opaku v tomto smere a ani v argumentácii v konaní pred ústavným súdom neuviedol žiaden argument, ktorý by spochybnil záver o náležitej aplikácii označeného ustanovenia Obchodného zákonníka. Preto ústavný súd túto námietku považuje za nedôvodnú z hľadiska namietanej arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a v nadväznosti na to aj napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Pokiaľ ide o argument, že zamestnanec krivo vypovedal v iných konaniach, teda že z jeho strany malo ísť o tzv. vedomú schválnosť na škodu sťažovateľa, ústavný súd poukazuje na tú časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu, v ktorej sa konštatuje, že nič nebránilo sťažovateľovi uplatniť si svoj občianskoprávny nárok proti svojmu bývalému zamestnancovi.

12. Ústavný súd, vychádzajúc z uvedeného a rozsahu námietok sťažovateľa, považuje odôvodnenie napadnutého uznesenia za dostatočné, rešpektujúce zákonnú úpravu v rámci zisteného skutkového stavu. Okolnosti uvádzané sťažovateľom boli formulované v rovine nepreukázaných podozrení a týkali sa osoby zamestnanca, nie tretej osoby, u ktorej pochybnosti o jej dobromyseľnosti neboli v konaní ani len prezentované.

13. Ústavný súd v súhrne konštatuje, že najvyšší súd primeraným spôsobom a náležite odôvodnil svoje napadnuté uznesenie a neexistuje relevantná súvislosť medzi označeným základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na jednej strane a napadnutým uznesením najvyššieho súdu na strane druhej z dôvodov uvádzaných v sťažnosti. Preto sťažnosť v celom rozsahu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

14. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu